

Asia: VN/1972/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

Satakunnan koulutuskuntayhtymä pitää tärkeänä, että ministeriö valmistelee asiakirjan, joka ohjaa koulutuspolitiikkaa pidemmällä aikavälillä. Koulutuspoliittisen selonteon lopullinen versio voisi sisältää kunnianhimoisempia tavoitteita.

Koulutusjärjestelmäosio olisi hyvä kirjata omana kokonaisuutena eikä vain paloittain. Siirtymät asteelta toiselle ja koulutuksellinen jatkumo eivät näy riittävästi. Samoin koulutuksen kansainvälisyys on teema, joka olisi hyvä kirjoittaa auki läpileikkaavana kokonaisuutena. Jatkuva oppiminen vaatisi kuvauksen, jossa selkeämmin kuvattaisiin vaikutus eri kouluasteilla.

Koulutuspoliittisessa selonteossa tarjotaan ratkaisuksi kaavamaisia kaikkia koulutuksen järjestäjiä koskevia ratkaisuja. Korostaisimme mieluummin koulutuksen järjestäjien ratkaisuvalltaa ja autonomiaa.

Kommentit lukuun 2. Visio/tavoitetila – koulutus ja tutkimus kohti 2040-lukua

-

Kommentit lukuun 3.1 Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.2 Toinen aste

On luotava joustava, helppokäyttöinen ja taloudellisesti koulutuksen järjestäjiä kannustava rahoitusmalli, jossa ei-tutkintotavoitteisten koulutusten järjestäminen on luonteva osa suunnitelmallista ammatillista koulutusta. Erilaiset täsmäkoulutus-tyyppiset ratkaisut yritysten tarpeisiin on saatava valtionosuusrahoituksen piiriin nykyistä vahvemmin.

Kannatamme erikoisammattitutkintoja koskevaa uudistusta, jossa kannustetaan koulutuksen järjestäjiä yhteistyöhön yli koulutusasteiden. Mielestämme erikoisammattitutkinnot kokivat reformissa pienehkön inflaation. Erityisesti korkeakoulujen kanssa tehtävä yhteistyö tarjonnassa rakentaisi niistä nykyistä vaikuttavampaa työssäkäyvän väestön osaamisen kehittämisen työkalua.

Toisen asteen järjestäjäverkon osalta ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkko on valtaosin koottu vastaamaan tulevien vuosien haasteita. Selontekoluonnoksen järjestäjäverkkoehdotuksen voisi kirjata selkeämmin koskemaan erityisesti lukiokoulutusta. Toisen asteen yhteistyön ja järjestäjäverkon osalta kirjaukset voisivat olla selkeämmin kannustavia.

Kuvauksessa maahanmuuttajataustaisista opiskelijoista olisi hyvä luoda tasapuolinen kuva koulutusmahdollisuuksista, eikä korostaa epäkohtia. Lisäksi kuvaus ei ole tasapainossa lukion ja ammatillisen koulutuksen kesken.

Kaavamainen yleissivistävien opintojen määrän lisäys ei ole ratkaisu ammatillisen koulutuksen osalta. Ammatillisessa koulutuksessa on paljon opiskelijoita, joille jo nykyisistä yleissivistävistä opinnoista suoriutuminen on erittäin vaikeaa. Enemmän joustoa koulutuksen järjestäjälle, jotta eri opiskelijaprofiilin opiskelijoille voidaan varmistaa sujuva jatko joko työelämässä tai jatko-opinnoissa. Ehdotettu kaavamainen yleissivistävien opintojen lisääminen tulisi todennäköisesti lisäämään keskeyttämiä ammatillisessa koulutuksessa.

Rahoituksen riittävyys ja ennakoitavuus on ensiarvoisen tärkeää.

Joustavia polkuja on ammatillisessa koulutuksessa. Selvityksestä tulisi käydä selvemmin ilmi vastaavat mallit myös muilla kouluasteilla.

Selonteossa tulisi paremmin huomioida opiskelijat, joilla on suuria vaikeuksia työllistyä avoimilla työmarkkinoilla tai siirtyä jatko-opintoihin.

Kommentit lukuun 3.3 Korkeakoulut

-

Kommentit lukuun 3.4 Tiede ja tutkittu tieto

-

Kommentit lukuun 3.5 Vapaa sivistystyö

-

Kommentit lukuun 3.6 Jatkuva oppiminen – työuran aikainen oppiminen

-

Kommentit lukuun 3.7 Opetus-, ohjaus- ja muu henkilöstö

-

Kommentit lukuun 3.8 Taide- ja kulttuurikasvatus ja -opetus ja taiteen perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.9 Opintotuki

-

Kommentit lukuun 3.10 Ruotsinkielisen koulutuksen tilanne, tavoitteet ja toimenpiteet

-

Kommentit lukuun 3.11 Maahanmuuttajataustaisten oppiminen ja oppimispolut

-

**Kommentit lukuun 4. Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän tilannekuva ja keskeiset muutostekijät.
Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat**

-

Heikintalo Enni
Satakunnan koulutuskuntayhtymä